

UGODNO
Tako nizke, da so dosegljive vsem!
Gorenjska Banka
Banka s poslanostjo
OBRESTNE MERE ZA POSOJILA

VARNOST KRANJ
KRAJNSKA VARNOSTNA DRUŽBA D.D.
E-mail: varnost@varnost-kranj.si
http://www.varnost-kranj.si
ALARMNI SISTEMI
VAROVANJE
PREVOZI DENARJA
SVETOVANJE
DEŽURNI CENTER
(064)212-726

AVTOHIŠA VRTAČ Kranj
Delavska 4, Stražišče pri Kranju
Email: avtohisavrtac@avtohisavrtac.si
http://www.avtohisavrtac.si
064/318-020

GORENJSKI GLAS

Leto LI - ISSN 0352 - 6666 - št. 65 - CENA 200 SIT (10HRK) Kranj, petek, 21. avgusta 1998

Na kranjskem okrožnem sodišču nadaljevanje procesa zoper Veroniko Bevk

V ponedeljek sodni epilog o izginulih 200 milijonih?

Sodna obravnava o loški posojilni verigi bo verjetno zaključena v ponedeljek - Minuli torek in sredo so se pred sodnim senatom zvrstile nove priče, ki so svoj denar Bevkovi posodili preko Janka Dolenca

Kranj, 21. avgusta - Po enomesečnem premoru se je na kranjskem okrožnem sodišču nadaljeval sodni proces zoper Veroniko Bevk (danes se imenuje Antonija Ika Maj), ki naj bi leta 1994 ustvarila obširno posojilno verigo, po kateri naj bi svojim strankam obljubljala od pet do desetodstotne mesečne obresti. Predstavljala se naj bi jim kot trgovka z vrednostnimi papirji Leka, uvoznica medicinskih in farmacevtskih pripomočkov ter podobno.

STRAN 16 - 19

Od ponedeljka pred Triglavskim domom na Kredarici

Veter bo poganjal vetrnico, vetrnica generator...

...generator pa bo domu na Kredarici dal dve uri dnevno potrebne električne energije

Predsednik države Milan Kučan, ki je kljub pravemu helikopterskemu "desantu" na Kredarico prišel peš, ob njem gospodar Triglavskega doma Janko Rekar.

STRAN 12

V nedeljo bodo zaprli 48. Mednarodni Gorenjski sejem v Kranju

Obisk in posel kot na sejmu

Dve tretjini Gorenjskega sejma z največjo trgovino in zabavo sta že mimo. Trgovci srečno roko, več kot 60.000 obiskovalcev pa ugodne sejemske nakupe.

Kranj, 21. avgusta - V nedeljo zvečer bodo po desetih dneh v Kranju zaprli največjo trgovino in najbolj živahno, letos, ko ni bilo Kranjske noči, še posebej dobro obiskano večerno zabavo. Do večera so na sejmu in večerni zabavi obiskali več kot 60.000 obiskovalcev. V nedeljo zvečer bodo izžrebali srečnega obiskovalca, ki se bo odpeljal z avtomobilom, trije pa bodo dobili po 33 litrov Unionovih pijač. • A. Ž.

STRAN 4

Uslužbenci na disciplinski, novinarka ozmerjana

"Pišete svinjarije in neresnice, ne dovolim politizacije dela komisije"

Občinska disciplinska komisija je zaslišala deset delavcev občinske uprave - Med njimi se je znašel tudi Janez Lesar, "desna roka" župana Grosa, ki je pred časom fizično obračunal z eno od delavk občinske uprave, za svoje dejanje pa si je "prislužil" županov ustni opomin

STRAN 32

ISSN 0352-6666
9 770352 666001

YANNI GSM
MOBILNA TELEFONIJA
ZA VARNO VOŽNJO VGRADNJA AVTOINSTALACIJE ZA VAŠ GSM MOBILNI TELEFON
KIDRIČEVA 6b, KRANJ 064/225-060
http://www.yanni.si

Bohinjska občina praznuje ob obletnici vzpona štirih "srčnih mož" na Triglav

"Vsi še niso začutili, da imamo svojo občino"

"Občani se še vedno premalo zavedajo, da občina ni ne od župana in ne od občinskega sveta, ampak njihova," pravi župan Franc Kramar

BOHINJ PRAZNUJE STRAN 5 - 6

Pod Homanovo lipo
Poletni glasbeni večeri
danes v petek, 21. avgusta
JANEZ ZMAZEK - ŽAN
ŠKOFJA LOKA
Organizator: TD Škofja Loka, tel.: 620-268

LE/TEHNIKA
Vse za hidravliko in pnevmatiko
tel.: 064/24 21 21, fax.: 064/242122
na Gorenjskem sejmu
Svetovanje in inženiring, črpalke, motorji, cevi, tesnila, cilindri, armature...

RADIO 88,4 MHz
POSLOVNI VAL
Z Vami vsak dan od 05. do 09. in od 15. do 21. ure

Knorr

Ugodna prodaja kurilnega olja
Informacije in naročila: Skladišče: Medvode 061/611-340
Bencinski servis: Radovljica 064/715-242

tradicionalni 48. GORENJSKI SEJEM
v KRANJU od 14. do 23. avgusta '98
* največja trgovina na enem mestu
* na večerni zabavni program prost vstop
žrebanje vstopnic - glavna nagrada TWINGO
- Preša d.o.o. Cerklje

VB LEASING
Daj leasing partner na Gorenjskem
BLEJ, Ljubljanska 7, tel.: 064 741 155, fax: 741 363
UGODEN LEASING IN HITRA REALIZACIJA POGODB!

GORENJSKA

STRAN 12

Slovenski avtomobilski trg že nekaj let sodi med razvite

En avtomobil uporabljajo manj kot trije ljudje

STRAN 13

Majhnim grozi zaton, velike bremenijo (pre)obsežne investicije

Avtomobile prodajajo že na skoraj vsakem vogalu

POGLEDI Z GORENJSKEGA JUGA

Prizor z gorenjskega juga, proti koncu tridesetih let: po cesti se pripelje župnik s povsem novim "luksusom"; občinski cestar ga z znamenjem rok zaustavi in ga potem kar naravnost in na ves glas okara, češ kako si more tisti, ki bi moral biti zgled krščanske ubožnosti in ponižnosti, privoščiti tak luksuz - voziti se z novim avtomobilom, kupljenim z denarjem, zbranim od ubogih faranov!

Spomin na to nadvse značilno in pomenljivo prigodo mi je obudil g. Ivan Pečnik (1900-88), žirovski župnik v desetletju pred 2. svetovno vojno, ko sem ga kako leto pred njegovo smrtjo obiskal v domu za ostarele duhovnike v Ljubljani. Njegov nasprotnik v opisanem incidentu je bil Jakob Mravlje (1894-1945), prvi "pravi komunist" na Žirovskem, ki je nekaj časa opravljal tudi službo cestarja. (V oklepaju dodam, da je komunistično idejo prinesel iz ruskega ujetništva, član KP pa je postal v Franciji, kjer je v dvajsetih delal in odkoder so ga zaradi zavzemanja za delavske pravice izgnali; njegova vnukinja je Spomenka Hribar ...)

Ne vem, ali je imenovani gospod tudi svojemu kritiku razložil, kakor je meni: da je lastni avto potreboval spričo dušnopastirskih potreb, zavoljo boljše gibljivosti v razmeroma veliki fari, da bi hitreje opravil delo, ki ga ni manjkalo. Zaradi potrebe torej, ne zavoljo luksusa. Danes, 60 let pozneje, je ta dilema presežena: avto je za potrebo! Dragi avtomobili so pa še zmeraj luksuz! Bogve, kaj so Kranjci doživljali ob pogledu na prvi avto, ki se je pojavil med njimi? To je bilo pred 100 leti, ko je baron Anton Codelli pripeljal v Ljubljano avtomobil znamke Benz Confortabel; časniki so ta dogodek zabeležili novembra 1898. V Slovenski kroniki XX. stoletja berem, da je bilo leta 1907 na Kranjskem komaj 10 avtomobilov in 22 motornih koles, 1914 pa že okoli 50 avtomobilov in 100 motornih koles ...

Gorenjci v tem oziru nismo zaostajali. Že 17. julija 1907 so v Ljubljani ustanovili Kranjski avtomobilski klub, katerega prvi predsednik je postal tržiški baron Friderik Born. Nameni: "organizacijsko povezati lastnike avtomobilov in motornih koles, popularizirati avtomobilizem ter podpirati in pospeševati mednarodni promet skozi Kranjsko ..." Danes imamo AMZS, avtomobilizma sploh ni treba popularizirati, ker je med Slovenci ena najpopularnjših reči sploh, mednarodni promet skozi Slovenijo pa bomo morali prej omejevati kot pospeševati. Dne 15. maja 1911 je bilo drugače. Skozi slovenske dežele (s Predela do Gorice in Trsta, mimo Opatije in

Avto: potreba, luksus ali oboje?

avtomobilom; posebno tisti, ki so bolj podjetni od drugih. Avto je potreba in statusni simbol obenem. S prijateljem sva pred leti, kmalu po osamosvojitvi, opazovala in komentirala parkirišče Alpine. Prevladovali so jugoti, stoenke, katre, petke, škode ... Danes na istem kraju ob malem cliu verjetno še vedno prevladujejo že imenovani, pa še kakšen golf in polo ter nekaj korejcev in japoncev ... Luksusov je malo in jih zlepa ne bo veliko. Ti stojijo pred hišami, v katerih ne domujejo le "navadni šuštarji", dopolnjujejo njih podobo ter pričajo o "zmožnosti" lastnika ... Naj se vidi, kdo je kdo v deželi kranjski.

Sicer pa lahko "zadrego" ob vprašanju, kaj in koliko nam pomeni avto, presežemo z ugotovitvijo, da je to inštrument svobode. Dobesedno. Kadarkoli se lahko vsedeš vanj in se zapelješ v trgovino ali k zdravniku, k Mariji Pomagaj na Brezje ali k sv. Marku v Benetke, na kavo. Z javnim prevozom se pač še vedno ne moreš odpeljati kamorkoli in kadarkoli. Avtomobil je tisto, kar skriva v grško-latinskem izvoru svojega imena: je vozilo, ki se giblje (mobilis) samo (auto), ki v ta namen ne potrebuje niti živalske niti človeške vprege. Z njim lahko greš sam, kamor hočeš. Dokler je še nafte kej ...

čez Učko do Postojne, nato prek Ljubljane, Kranja, Trziča in Ljubelja do Celovca, od tod do Maribora in naprej proti Gradcu) je potekala vsakoletna in nadvse atraktivna Alpska vožnja, ki se je začela in končala na Dunaju. Gorenjska je tekmovalce na svojem delu "častno pozdravila": "Kranj, Trzič in Sv. Ana so bili v zastavah, tekmovalce pa so obsipavale gospodične s cvetkami". Vrh Ljubelja se je od njih poslovil baron Born osebno. Prve tekmovalce so pozdravljali, "gospoda" so nadržli, danes se v tem oziru predvsem opravljamo. Kdo ima večjega, dražjega, bolj bleščečega ... Kako velikega imaš lahko, da je še za potrebo; kdaj postane luksuz? Dr. Jože Mencinger je svoj čas opozoril, kako smo Slovenci v socializmu dobršen del svojih prihrankov, ki niso mogli postati kapital (ker je bila zasebna podjetnost ovirana), trošili za "neproduktivno" kupovanje dragih avtomobilov. Kako negospodarno! Danes, na vrhuncu razcveta najbolj divjega kapitalizma, ni v bistvu nič drugače. Kdor kaj da nase, to pokaže (tudi) z

Brez njih bi se svet vrtel počasneje

Sodobnega življenja si več ne moremo zamisliti brez avtomobilov, ki so postali naši redni spremljevalci in sredstva za prevoz na delo, po vsakdanjih opravkih ali na izlete ob koncih tedna.

Avtomobilska industrija povsod po svetu po nekaj letih krize na začetku devetdesetih, doživlja razcvet in njeno kolesje se vrti s silovito naglico. Tisti, ki z razvojem vedno novih modelov in sodobne tehnologije ne zmore slediti peklenškega tempa, je odrinjen na rob, enako pa se godi tudi tistim, ki niso uspeli dojeti, da je svet iz dneva v dan manjši.

V Sloveniji nimamo zelo veliko avtomobilske industrije, vendar imamo dovolj razgibano avtomobilsko preteklost, po večini kriterijev pa veljamo tudi za razviti avtomobilski trg. Razmerje med številom avtomobilov na število prebivalcev se je že spustilo pod magično mejo treh uporabnikov enega avtomobila, kar po eni strani dokazuje visoko stopnjo tehnične kulture, po drugi strani pa avtomobil vmešča med sicer dražje, vendar potrebne dobrine.

Zadnjih nekaj let na podalpskem avtomobilskem prostoru beležimo pomembne premike. Na tem majhnem nekaj več kot dvo-milijonskem trgu imamo zastopane skoraj vse proizvajalce motornih vozil, kar je v evropskem merilu prava redkost, medtem ko se s številom novih avtomobilov lahko že nekaj let uvrščamo v evropsko povprečje.

Mnogi sicer menijo, da slovenska avtomobilska ekspanzija sicer ne bo več trajala dolgo, vendar nekaj dejstev govori v prid temu, da se tudi na morebitno avtomobilsko krizo, ki jo v svetovni krizi niti približno še ni zaznali, odzovemo z zamudo. Prodaja novih avtomobilov je namreč letos tudi v večini zahodnoevropskih držav za 7,5 odstotka večja kot lani, kar še naprej obeta dobre čase.

Do avtomobilov in vsega, kar je povezano z njimi imamo ljudje sicer različen odnos. Nekaterim njihovi štirikolesniki ne pomenijo več kot pločevina, ki služi lažjemu premagovanju razdalj ali nujno zlo, nekaterim predstavljajo tudi statusni simbol. Kakorkoli že, brez tako naglega razvoja avtomobilskega trga, bi se svet tudi v Sloveniji vrtel precej počasneje. • M. Gregorič

Gorenjsko ureja uredniški odbor: zgodovinar Jože Dežman, sociolog Emil Milan Pintar, filozof Miha Naglič, novinarka Marija Volčjak in odgovorna urednica Leopoldina Bogataj.

Slovenski avtomobilski trg že nekaj let sodi med razvite

En avtomobil uporabljajo manj kot trije ljudje

Slovenija je majhna, a imamo zastopane skoraj vse svetovne avtomobilске proizvajalce, kupci se večinoma odločajo za tradicionalne znamke, toda na koncu običajno odloča denar

Slovenski avtomobilski trg se po velikosti ne more primerjati niti z državami Evropske skupnosti, niti s tistimi, ki so bile še do pred nekaj let za železno zaveso. Dobra dva milijona prebivalcev namreč premore skoraj vsako malo večje evropsko mesto, v velemestih, kot sta na primer Pariz ali London pa se vsak dan valijo več kot dvomilijonske kolone avtomobilov. V primerjavi s prodajo avtomobilov v Evropi smo na podalpskem avtomobilskem prostoru skoraj smešno majhni; večina avtomobilskih tovarn celoletno količino štirikolesnikov, ki jo potrebujejo slovenski kupci, uspe narediti v poldrugi dan ali celo manj.

Razvit trg in zahtevni kupci

Toda sama razsežnost še ne pove vsega, kajti slovenski trg že nekaj let sodi med zrele in razvite. Po statističnih podatkih smo namreč ob koncu lanskega leta zabeležili že 892.709 registriranih vozil, med katerimi je kar 765.367 osebnih avtomobilov. Iz primerjav s prejšnjimi leti je razvidno, da se slovenski avtomobilski park poveča vsako leto za nekaj odstotkov, k čemur pomemben delež prispeva tudi že peto leto približno enaka prodajna količina, ki znaša okoli 60.000 novih avtomobilov letno. Že ko smo pred nekaj leti dosegli razmerje en avtomobil na 3,3 prebivalca, smo se uvrstili v sam evropski vrh; v zadnjih nekaj letih se je razmerje še zmanjšalo, saj zdaj en avtomobil uporabljajo manj kot trije Slovenci, kar je svojevrstev evropski, če ne kar svetovni rekord.

Kje tičijo vzroki za takšno avtomobilsko stanje? Vsaj delno v tem, da smo bili dolgo vrsto let vključeni v togo gospodarsko zaprtost nekdanje države, kjer so bili večini državljanov dostopni zgolj tehnološko zaostali in malomarni izdelani avtomobili izpod Fruške gore, pa še za to je bilo potrebno tudi ponoči stati v vrsti. Avtomobili tujih proizvajalcev so bili dragi in dostopni le manjšemu delu kupcev, ki so na takšen ali drugačen način imeli devize in so si lahko privoščili tudi kaj drugega. Poleg liberalizacije uvoza je na večjo prodajo vplival tudi boljši življenjski standard in nenadane spremembe v postopnem urejanju finančnega trga so številne banke in druge finančne institucije ponudile prodajo na kredit in leasing. Prav za pogoje za najem kredita in leasinga velja nekakšno nepisano pravilo, da so najugodnejši prav pri nakupu avtomobilov. Po osamosvojitvi Slovenije se je avtomobilski trg začel urejevati tudi z druge strani: avtomobilski proizvajalci, so sorazmerno hitro postavili generalne zastopnike ali obnovili pogodbe s tistimi, s katerimi so že sodelovali, to pa je botrovalo tudi razvoju prodajnih in servisnih mest in posledično urejeni prodaji pri pooblaščenih trgovcih, tako kot je to navadi v razvitih državah.

Priseganje na tradicionalne znamke

Slovenci smo pri kupovanju avtomobilov precej tradicionalistično usmerjeni, saj zaupamo predvsem znamkam, ki so na trgu že dalj časa in so vsaj po kapljicah prihajali k nam tudi takrat, ko je bilo za uvožene avtomobile še zbrati devize in po potrebi tudi dokazati njihov izvor. Najdaljšo industrijsko tradicijo ima pri nas Renault, ki je že vrsto let tudi najuspešnejša znamka na trgu, pred leti s popularnimi katrcami in peticami, zadaj že nekaj let s cliom. Novo generacijo tega, tudi

Vlada vsaj za zdaj še ne razmišlja, da bi z ukrepi spodbudila zamenjavo starih avtomobilov, vsaj tistih, ki so starejši od desetih let, ki so obremenjujoči tako za okolje kot tudi za prometno varnost. Za spodbujanje nakupa novih avtomobilov so pred časom že poskrbeli v Italiji in Franciji, kjer so lastnikom starejših avtomobilov subvencionirali del kupnine novih štirikolesnikov. Državi pri tem nista izgubili praktično nič, saj se je prodaja povečala za toliko, da so z davki zlahka nadomestili proračunsko luknjo zaradi subvencij.

v Evropi uspešnega avtomobila so letos spomladi v novomeškem Revozu začeli izdelovati hkrati še z dvema Renaultovima tovarnoma. Tako je clio edini domači avtomobil, kar poleg njegovih lastnosti in ustrežno naravnane cenovne politike pomembno pripomore k dobrim prodajnim številkam na slovenskem trgu.

Tudi nemški Volkswagen ima pri nas precej dolgo tradicijo, saj je nekdanja sarajevska

Najbolj prodajani avtomobili na slovenskem trgu v prvih sedmih mesecih 1998

model	prodana količina	tržni delež %
RENAULT CLIO	3984	9,44
RENAULT MEGANE	2967	7,03
VW POLO	2341	5,54
VW GOLF	1791	4,24
DAEWOO LANOS	1747	4,14
FIAT PUNTO	1716	4,06
OPEL CORSA	1562	3,70
ŠKODA FELICIA	1425	3,37
CITROEN XSARA	1169	2,77
VW PASSAT	1031	2,44
DAEWOO NEXIA	1029	2,44
RENAULT TWINGO	991	2,35
KIA PRIDE	830	1,97
HYUNDAI ACCENT	796	1,89
PEUGEOT 106	700	1,66

V Sloveniji bomo prihodnje leto uvedli davek na dodano vrednost, ki se bo v takšni ali drugačni obliki poznal tudi pri avtomobilih. Nova davčna obveznost bo namreč nadomestek za sedanji prometni davek, ki pri avtomobilih z bencinskimi motorji do prostornine 1,8 in dizelskih 1,9 litra gibne prostornine znaša 20 odstotkov. Če bo stopnja davka na dodano vrednost ostala pri dogovorjeni stopnji 19 odstotkov, pomeni to odstotek razlike, ki pa bo še precej večja pri avtomobilih, ki segajo v višji razred. Pri teh je namreč zdajšnja stopnja prometnega davka 32-odstotna. Vendar pa je bolj kot znižanje cen, realno pričakovanje, da bodo cene ostale nespremenjene ali v najboljšem primeru le simbolično nižje. Davčne in carinske dajatve so namreč le del končne maloprodajne cene, ki je odvisna od tovarniške (proizvodne) cene, stroškov transporta, posebnih dodatnih taks in trgovskih marž. Tovarne praviloma z vsakim novim modelskim letom nekoliko dvignejo proizvodne cene in tudi trgovcem prinaja kakšen priboljšek v obliki povišanih marž. Seveda pa ne gre pozabiti na državo, ki ji avtomobili napolnijo državno blagajno več kot do tretjine. Zato je povsem mogoče, da bodo izpad davkov in dela carinskih dajatev za avtomobile iz Evropske skupnosti, vladni uradniki skušali nadomestiti z uvedbo davka na luksuz ali morda z ekološko takso.

tovarna TAS proizvajala hrošče in kaksneje še priljubljene golfe, zdaj pa se znamka s svojim modelom polo in povsem novim golfom uvršča takoj za vodilno Renaultov duet clio in megane.

Pravi prepah med vodilnimi pa je v začetku letošnjega leta naredil korejski Daewoo, ki je poleg novih modelov, začel vabiti kupce tudi z neprestanim spuščanjem cen, ki so vsaj delno posledica azijske gospodarske krize. Do pred nekaj leti komaj znana znamka je na lestvici najbolje prodajanih avtomobilov tako prehitela veliko bolj zvneča imena, kot so Fiat, Opel, Citroen ali kar njihov korejski tekmeč Hyundai.

Kljub vsemu pa v Sloveniji kupujemo pretežno avtomobile, ki prihajajo iz držav Evropske skupnosti, kajti tistih, ki prihajajo z Daljnega vzhoda, iz držav, ki so bile nekoč za železno zaveso ali z druge strani Atlantika, je le dobra petina.

Na koncu odloča denar

Kupci avtomobilov pričakujejo, da bodo za svoj denar dobili sodoben, varen, varčen in udoben avtomobil, zato jih večina pred nakupom skrbno pogleda in preizkusi vse avtomobile, ki sodijo v ožji izbor.

Večjih pretresov na slovenskem avtomobilskem trgu, razen običajnih upadov in vzponov prodajnih krivulj posameznih avtomobilskih znamk, sicer vsaj do konca letošnjega in morda v prvi polovici prihodnjega leta ni pričakovati. Vendar imajo takšna pričakovanja svojo težo le v primeru, če se država ne bi odločila za kakšen administrativni ukrep. Mnogi se namreč še spominjajo lanskega poskusa uvedbe dodatnega obdavčevanja novih avtomobilov, ki ga je vlada najprej skušala servirati kot ekološko takso, kasneje pa je priznala, da je želela uvesti dodaten poseben davek na nove avtomobile. Že same napovedi so vsaj za tri mesece krepko pospešile prodajo, saj se je kupcev lotila prava avtomobilska mrzlica. To je zastopnikom tujih proizvajalcev motornih vozil povzročilo nemalo preglavic, saj so morali čez noč spreminiti svojo prodajno strategijo in zaprositi tovarne, naj jim pošljejo več avtomobilov, kot so jih prvotno naročili.

In vsaj po tej plati se moramo od evropskih držav še kaj naučiti, predvsem tega, da takšni ukrepi ne pripomorejo k temu, da bi se vozili v sodobnih in s tem tudi bolj varnih avtomobilih.

Majhnim grozi zaton, velike bremenijo (pre)obsežne investicije

Avtomobile prodajajo že na skoraj vsakem vogalu

Razcvet trgovine z avtomobili ne prinaša s seboj samo hude konkurence med znamkami, ampak tudi med trgovci, ki v Sloveniji ne dosegajo niti približno takih zaslužkov kot v tujini

Tisti, ki so pred leti kupili vsaj en avtomobil kragujevske Zastave, se najbrž še spomnijo, da je bil nakup avtomobila v tistem obdobju lahko prava nočna mora. Kupci so namreč s torbami dinarjev po več ur, včasih tudi preko noči stali v vrstah pred avtomobilskimi trgovinami na vplačilo, nato pa tudi po nekaj mesecev čakali na svoj štirikolesnik, ki je marsikomu prinesel več tegob kot veselja. Z liberalizacijo avtomobilskega trga in uvozom skoraj vseh svetovnih znamk, so se stvari korenito spremenile in trgovina z avtomobili je zacvetela.

Avtomobilska lakota v začetku devetdesetih

Prvič se je avtomobilski trg razcvetel že na prelomu osemdesetih in devetdesetih let, ko je takratna jugoslovanska vlada pod vodstvom Anteja Markovića liberalizirala uvoz avtomobilov. Tako so nastala številna podjetja, ki so na trgu, kjer so bili kupci dobesedno lačni novih avtomobilov, zavohala dober posel. Avtomobili so prihajali od vsepovsod, predvsem pa iz Belgije in Danske, kjer imajo v primerjavi z ostalimi evropskimi državami sorazmerno visoke carinske in davčne dajatve in tudi iz Avstrije, Nemčije in Italije. Tako se je predvsem razcvetel tako imenovani sivi

hitro prilagodilo standardom in merilom, ki veljajo v zahodnoevropskih državah. Sivi uvoz je sčasoma krepko upadel in v zadnjih nekaj letih je njegov delež zanemarljiv, avtomobilski posel pa tako kot v vseh urejenih državah

obvladujejo ekskluzivni zastopniki in njihovi pooblaščenji prodajalci.

Cilj je vsa ponudba na enem mestu

Avtomobilske tovarne in njihovi uradni zastopniki imajo glede prodaje in servisiranja avtomobilov izdelana merila in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati tisti, ki se želijo vključiti v njihovo pooblaščenjo koncesijsko mrežo. Običajno mora pooblaščenji prodajalec in serviser poleg prodaje opravljati tudi servisno dejavnost in tako skrbeti za prodane avtomobile v garancijskem roku in tudi po njem, hkrati pa zagotavljati tudi ustrezno oskrbo z rezervnimi deli. Zato je potrebno izpolnjevati tudi tehnične pogoje oziroma imeti ustrezne objekte in opremo, pred podelitvijo koncesije, ki se s pogodbo običajno obnavlja vsako leto ali dve, pa zastopniki preverjajo tudi finančne zmožnosti svojih koncesionarjev.

V zadnjih nekaj letih so skoraj vsi zastopniki tujih proizvajalcev motornih vozil razširili svojo prodajno servisno mrežo. Največje imajo pri Renaultu, kjer je več kot 60 prodajno servisnih mest, na drugem mestu po pokritosti je Volkswagen, nato pa sledijo Fiat, Daewoo, Citroen, Škoda in ostali. Strateški cilj vsakega zastopnika je, da imajo v vsaki slovenski regiji in v vseh večjih mestih svojega prodajalca in serviserja, veliko jih svojo mrežo gradi tudi na tem, da naj bi kupec avtomobila ne bil več kot 30 kilometrov oddaljen od svojega prodajalca oziroma serviserja.

Za večino potreba, za peščico statusni simbol

Glede na število osebnih avtomobilov, ki jih premoremo v Sloveniji, je povsem jasno, da je jekleni konjiček postal nujno zlo. Privlačnost javnih prevoznih sredstev je namreč precej upadla, vzroke pa lahko iščemo v sorazmerno poceni gorivu, neprilagojenih in dokaj dragih avtobusnih prevoznih ter zastareli železnici. Zato je delež, tistih, ki imajo doma tudi po dva ali več avtomobilov, vsako leto višji. Ali ljudje kupujejo avtomobile kot potrebno prevozno sredstvo ali kot statusni simbol, smo povprašali tudi gorenjske trgovce. Večina tistih, ki prodajajo znamke avtomobilov, ki niso ravno prestižne, je prepričan, da si večina kupi avtomobil kot potrebno prevozno sredstvo. Takšno sliko naj bi potrjevalo tudi razmerje med nakupi z gotovino ali s pomočjo kredita.

Nakup avtomobila na kredit prevladuje ima več kot polovični delež, tam, kjer so krediti ugodnejši, se za takšen način odloči tudi do tri četrtine vseh kupcev. Nakupov avtomobilov z denarjem, ki so ga kupci hranili v domačih trezorjih, pod blazinami in kdo ve na katerih skritih mestih še, je torej precej manj kot pred leti. Predvsem kupci, ki se odločajo za avtomobile v nižjem cenovnem razredu, težje prihranijo denar za nakup, precej pa je tudi takšnih, ki del kupnine poravnajo takoj, ostanek pa odplačujejo po obrokih. Kreditni pogoji za nakup avtomobilov med vsemi vrstami posojil namreč načelno še vedno veljajo za sorazmerno ugodnega.

Peščici kupcev, ki posega pretežno po prestižnejših in temu primerno dražjih avtomobilih, zložena pločevina na štirih kolesih vendarle predstavlja tudi statusni simbol. Pred leti so bili statusni simbol pretežno avtomobili dveh uglednih nemških znamk, Mercedesbenza in BMW-ja. Avtomobile s trikrako zvezdo so v nekdanji državi imeli predvsem politiki, zato se jih še po toliko letih drži nekoliko slabšalni priokus, med luksuzne statusne avtomobile pa v zadnjih nekaj letih uvrstimo večje audije, renaulte, honde, toyote, subaruje, ali pa športno nastrojene porscheje in ferrarije.

V Evropi 100, pri nas le 30 mark

Večina tistih, ki se spoznajo na slovenski avtomobilski trg, je prepričan, da se prodaja novih avtomobilov v prihodnjih letih še ne bo zmanjšala. Slovenci vsako leto kupijo okoli 60.000 novih avtomobilov, kar pomeni, da zamenjamo približno 8 odstotkov avtomobilskega parka, kar ustreza evropskemu povprečju.

Bolj kot pri kupcih, je zaskrbljujoče stanje na drugi strani, torej pri tistih, ki se ukvarjajo s prodajo in servisiranjem avtomobilov. Zaslužki trgovcev se namreč že nekaj časa manjšajo, avtomobili so vse bolj kakovostni, s čimer se daljšajo servisni intervali, nižajo pa se tudi cene nadomestnih delov. Avtomobilski servisi pa imajo še drugo težavo: stalno morajo dopolnjevati in obnavljati tehnično opremo, kar zahteva velika finančna vlaganja, toda servisna ura v večini evropskih držav stane okoli 100, pri nas pa le od 30 do 40 mark, tako, da tudi servisne delavnice vse težje preživljajo same sebe. Avtomobilski kruh je torej v Sloveniji težji, kot se zdi na prvi pogled in vprašanje je, ali se ne bo poplava novo odprtih avtosalonov in servisov, med katerimi smo tudi na Gorenjskem dobili nekaj velikih in sodobnih objektov, v prihodnjih letih krepko zaježila.

Nekateri zastopniki namreč že ugotavljajo, da so za prodajne količine, ki jih dosegajo, predimenzionirali koncesionarsko mrežo in napovedujejo tudi zmanjšanje. Za vse najbrž ne bo dovolj prostora in še manj zaslužka, kajti v tako ostri konkurenci kot vlada na slovenskem podalpskem avtomobilskem prostoru bodo lahko preživeli samo tisti, ki bodo pod svojo streho uspeli združiti uspešne avtomobilske znamke, kakovostne servisne in tudi druge dopolnilne dejavnosti, na primer vulkanizerske servise, avtopralnice in podobno.

uvoz, mimo uradnih zastopnikov, ki jih vse avtomobilske znamke takrat niti še niso imele. Avtomobili so se prodajali kar na dvoriščih, v garažah in majhnih pisarnah, podjetje pa je lahko ustanovil vsak, ki je takrat premogel peščico dinarjev, telefon in telefaks. Eden od prijateljev iz avtomobilističnih krogov mi je nekoč pol v šali pol zares celo rekel, da lahko avtomobile uvaža vsak, ki ima pisarno v kanalizacijski cevi ali v drevesni rogovili.

Po osamosvojitvi Slovenije se je trgovanje z avtomobili postopoma, vendar sorazmerno

Ob vsakoletni poplavi novih avtomobilov se zastavlja vprašanje, kam s starimi in odsluženimi avtomobili. Po neuradnih ocenah je v Sloveniji še od 120 do 150 tisoč vozil kragujevske Zastave, ki bodo skupaj z drugimi starejšimi avtomobili, predvsem tistimi, ki že presegajo starost deset let, bržkone zavrženi. V Sloveniji sicer vsako leto ostane neuporabnih okoli 50.000 avtomobilov. Večina jih konča na avtomobilskih odpadkih, nekateri tudi na osamljenih parkiriščih. Do letos se pri nas nismo sistematično ukvarjali s predelavo (recikliranjem) starih avtomobilov, Ministrstvo za znanost in tehnologijo pa je pred kratkim predstavilo program za predelavo odsluženih avtomobilov in bele tehnike, s tem pa naj bi se tudi na tem področju približali zahodnoevropskim državam.

Vodilne avtomobilske znamke v Sloveniji - prodaja v prvih sedmih mesecih 1998

znamka	prodana količina	tržni delež
RENAULT	8556	20,26
VOLKSWAGEN	5290	12,53
DAEWOO	3602	8,53
FIAT	3318	7,86
CITROEN	2595	6,15
OPEL	2491	5,90
ŠKODA	1974	4,68
KIA	1736	4,11
HYUNDAI	1637	3,88
FORD	1562	3,70
SEAT	1487	3,52
PEUGEOT	1250	2,96
AUDI	1219	2,89
HONDA	768	1,82
ROVER, L. ROVER	763	1,81

Vir: MNZ RS, Ljubljana, obdelava AC Avto Triglav

Triglavski dom na Kredarici - ena okolju najbolj prijaznih planinskih postojank

Veter bo pogнал vetrnico, vetrnica generator...

...generator pa bo koči na Kredarici dal dve uri potrebne dnevne električne energije. To pa je le ena od množice izvirnih ekoloških rešitev, s katerimi je Kredarica lahko za zgled domačim in tujim planinskim postojankam. Tako imajo ekološko neoporečna stranišča, stiskalnice za smeti, množico sončnih kolektorjev...

Kredarica, avgusta - Gospodar doma na Kredarici Janko Rekar in njegovi fantje ter dekleta v kuhinji imajo v teh avgustovskih dneh, ko se planinska sezona šele zares začne, že obilo dela. Dva čaja! Joto! Še en šnops! Ključ od sobe! Imate sveže rjuhe? Kje je stranišče? Imate kopalnico? Takšne in drugačne so prošnje in vprašanja planincev, ko pridejo v Triglavski dom na Kredarici. Ekipa Janka Rekarja skuša ustreči vsem. A le malokateri planinec, ko se prijetno sit in spočit odpravi v dolino, pomisli, koliko iznajdljivosti in truda je bilo potrebnega, da je dom na Kredarici postal tako udoben in da so takšne želje planincev postale povsem samoumevne. Malokoga prešine vprašanje, koliko kilogramov smeti ob koncu dneva ostane za stotnjami planincev, kolikšen kup umazane posode, koliko litrov umazane vode. In le malokdo sploh pomisli, da na Kredarici ni vodovoda, ni električnega kabla iz doline, ni kanalizacije...

Vsem tem dejstvom navkljub se lahko Kredarica kot naša najvišja planinska postojanka - Jakob Aljaž jo je davnega leta 1896 postavil na natanko 2515 metrih nadmorske višine - po urejenosti in udobju lahko kosa z marsikatero nižje ležečo planinsko postojanko. V zadnjih letih so si domislili kopicjo izvirnih rešitev, s katerimi je koč na Kredarici postala ena najbolj okolju prijaznih koč pri nas. Kot pravi gospodar koč Janko Rekar, so z večino projektov orali ledino. Nekatere ekološke rešitve so tako posebne in nove, da so lahko za zgled ne samo domačim, ampak tudi tujim planinskim postojankam: ekološko neoporečna stranišča, stiskalnica za smeti, posteljina za enkratno uporabo, pridobivanje dela energije s sončnimi celicami, po novem pa tudi s pomočjo vetrnice. Vse te novosti so predstavili minuli ponedeljek na okrogli mizi na Kredarici.

Z vetrnico pol ure daljši večeri na Kredarici

Na Kredarici so se med prvimi pri nas odločili za uporabo obnovljivih virov energije. Že pred leti so omejili uporabo hrupnega agregata ter kurilnega olja, saj bi v primeru razlitja ali padca helikopterja, ki bi prevažal to gorivo, prišlo do ekološke katastrofe. Zato zadnja leta potrebno energijo pridobivajo prek sončnih kolektorjev, ki so nameščeni na strehi doma. En sončni kolektor nadomesti kar 350 litrov kurilnega olja letno. Že nekaj let pa so razmišljali o uporabi še enega obnovljivega vira energije, ki ga imajo na Kredarici na pretek - vetra. Dalj časa so po različnih državah sveta iskali vetrnico, ki bi bila primerna za visokogorje in tako izjemne vremenske pogoje, kot so na Kredarici. Vetrovi tod dosežejo hitrost tudi do 200 kilometrov na uro, nabira se ivje, sneg... Pred kratkim so primerno vetrnico našli na Škotskem in dobili tudi zagotovilo proizvajalca, da bo vetrnica delovala tudi v

Vetrnica bo dnevno prispevala za dve uri električne energije...

Kako je Jakob Aljaž pred 102 leti gradil dom na Kredarici

"Toda koč na Kredarici ni bilo tako lahko postaviti... Pomislite samo na to, kako spraviti les na 2515 metrov visoko, tako rekoč na roke! O, tudi to je moja pogruntavščina! Do prvega pametnega spoznanja sem prišel tedaj, ko sem sklenil, da lesa ne bom vlačil iz doline, ampak bomo les posekali na koncu gozdne meje, pri dobrih 1600, 1700 metrih. Tam je les bolj žilav, trpežnejši, pa še na dostojni višini je že... Huje je bilo s tem, kako spraviti les s 1700 metrov do 2515, na Kredarico! Pa sem tudi to rešil na hitro. V Kranju sem kupil tristo metrov vrvi, zraven pa sem dal narediti nekaj vitle in sani. Vrv sem dal prerezati na pol, tako da je bila dovolj dolga, potem pa sem najel dvajset delavcev in ves les smo spravili v nekaj dneh prav do Kredarice. Vrv smo navijali na vreteno, enako kot se vleče voda iz vodnjaka. Pri vsakem vretenu je bilo deset delavcev in vedno sta tekli obe vrvi. Najprej smo ga potegnili za sto petdeset metrov višje, nato smo se prestavili naprej in... nazadnje prišli prav do Kredarice..."

najtežjih pogojih. Vetrnica je zadnji mesec dni že poskusno delovala in po Rekarjevih besedah je uspešno prestala prve preizkušnje in sunke močnega vetra. Vetrnica ima 2,5 kilovata moči, dnevno pa bo domu zagotovila vsaj dve uri potrebne električne energije. Po ocenah bo izkoriščena vsaj 37 odstotkov vseh dni v letu. "Kombinacija obeh virov - sončnih kolektorjev in vetrnice - bo pokrila energetske potrebe doma na Kredarici. Gledamo pa že naprej in upamo,

da bomo prihodnje leto dobili še eno takšno vetrnico," pravi Janko Rekar. Ali kot je ob slovesnem zagonu vetrnice dodal direktor Elektra Ljubljana **Ludvik Sotošek** (skupaj z Elektrom Gorenjske in Zavarovalnico Triglav je bil glavni sponzor nakupa vetrnice): "Po zaslugi vetrnice bomo odslej lahko vsak večer na Kredarici pol ure dlje pokonci!"

Smeti se nič več ne kopičijo na Kredarici

Eden večjih problemov koč na Kredarici, pa tudi Triglavskega narodnega parka nasploh, so kupi smeti, ki ostajajo za planinci. Pred leti so poskušali očistiti visokogorje z različnimi čistilnimi akcijami, ki pa niso obrodile večjih sadov. Tudi akcija, da bi planinci vse smeti sproti odnašali v dolino, ni bila najbolj uspešna. O vsem tem je razmišljal **Primož Škufca**, ko je kot dijak in študent med sezono delal različna dela v domu na Kredarici. Kot pravi, mu precej stvari ni bilo všeč, najbolj pa so ga motile smeti. Svojo zadnjo sezono, ko je delal na Kredarici in je bil že v zadnjem letniku strojne fakultete, pa je našel rešitev - ločevanje odpadkov, stiskanje in odvoz v dolino. Iznášel je posebno hidravlično stiskalnico, ki prostornino smeti zmanjša do desetkrat. Stolpec pločevink, visok sedemdeset centimetrov in premera petdeset centimetrov, stisne v tabletko, visoko le tri centimetre! Volumen se tako zmanjša le na okrog pet odstotkov! Z njo stiskajo pločevinke in plastenke, tako "stlačene" pa helikopter odpelje v dolino, na Pokljuko, kjer stoji kontejner. S tem so učinkovito rešili problem smeti, ki se je še pred leti zdel nerešljiv.

So rjuhe sveže?

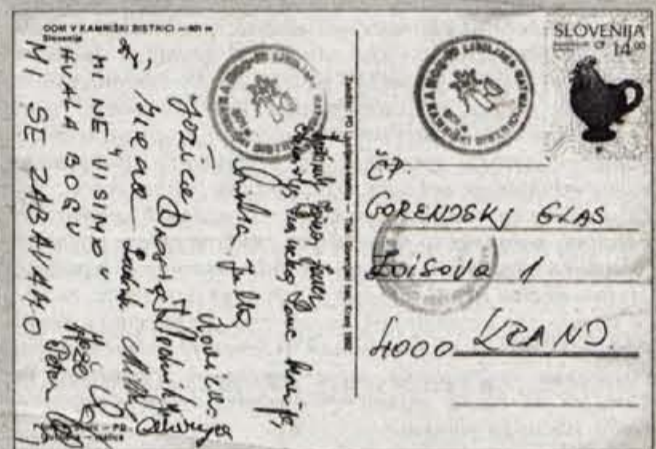
Velik problem tako obiskane koč, kot je Kredarica, je tudi posteljina. Si predstavljate, kolikšen kup rjuh bi za seboj pustilo 350 planincev, kolikor jih lahko prespi v koči vsako noč? Že pred leti so na Kredarici zgradili pralnico in sušilnico in ko so planinci zapustili koč, je sledilo pranje. Kasneje so praške zamenjali z brezfosfatnimi, toda nato ugotovili, da se ti sicer razgrajujejo počasneje, toda okolju prav tako škodujejo. V naslednjih letih je nato sledila akcija, naj planinci posteljino nosijo s seboj. Toda tudi ta ni bila uspešna. Potem so nekaj časa posteljino nosili v dolino, toda stroški za prevoz in pranje so bili previsoki. Zato so začeli uvajati rjuhe za enkratno uporabo in danes so z njihovo uporabo zelo zadovoljni. Komplet tehta samo 18 dekagramov, posteljina je cenejša, kot če bi jo prali, hkrati pa je tudi stodoletno čista. "Moram povedati, da so gostje zadovoljni. Čeprav je občutek nekoliko slabši kot pri navadnih rjuhah, zdaj vsakdo res spi na čistem," pravi gospodar Janko Rekar.

Nadaljevanje na 16. strani

Tiskovna agencija B.P. poročaja

V Hotemažah imajo zanimivo razdelitev: vas sodi v občino Senčur, po organiziranosti Pošte Slovenije pa spadajo v rajon predvorske pošte. Hotemažani kljub poletni pripeki hitijo z obnovo fasade na farni cerkvi. V neposredni bližini božjega hrama stoji takle prometni znak, ki mu ne bo zadoščala le obnova, temveč zamenjava. Ali uganete, kaj se bo prej zgodilo: blagoslov obnovljene cerkve ali zamenjava prometnega znaka /ki je že v takem stanju, da ogroža prometno varnost!/

Letošnji Dnevi Marije Snežne na Veliki planini bodo, ob deseti obletnici obnovljene kapelice, ostali zapisani v zgodovini tudi zato, ker se je osmega avgusta obiskovalcem "spuntala" gondolska žičnica in poleg veslega praznovanja je potekalo tudi helikoptersko reševanje potnikov iz gondole. Le-ta se je ustavila le nekaj minut prej, preden bi na vrsto za prevoz prišli udeleženci Glasovega izleta na Veliko planino. In ker gondole za Dnevi Marije Snežne ni bilo, domov pa tudi ni nikogar vleklo, so jo Glasovke in Glasovci mahnilni žurirali v Dom v Kamniški Bistrici, kar dokazuje tudi ta razglednica. Prejšnjo nedeljo je bila še ena rajza z Gorenjskim glasom na Veliko planino. Nekatere od tistih, ki so se prijavili, je očito krepko "stisnilo" in so se ustrašili novih gondolskih zapletov, zato je bil njihov sedež na Integralovem avtobusu prazen. Ker so nezgode gondolskih žičnic zelo poredke, se je seveda tudi minulo nedeljo izkazalo, da je bilo osmega avgusta veliko smole za žičničarje, in dovolj sreče za potnike. Vsi, ki so bili na Dnevih Marije Snežne, so se imeli perfektno: tistim, ki jih je premagal strah in se niso upali peljati z gondolo, le bridko sporočnice: Dnevi Marije Snežne so se minulo nedeljo končali in bodo spet ob letu osorej.

Končno je razjasnjena dolgo varovana skrivnost, zakaj je na evropskih cestah še vedno veliko znamenitih SPAČKOV, Citroenov 2CV, ki so za povrh še zelo mladostni in poskočni: fotoreporterka Gorenjskega glasa **Tina Dokl** je ujela "in flagranti" par spačkov med razmnoževalnim postopkom. To, da spačkica in spaček dotično zadevo počneta v koruzi, pa je - po soglasni oceni strokovnjakov za kmetijstvo in avtomobilizem - povsem normalno. Kdor kaj takšnega počne v Beli hiši z Monico L., pa povzroči svetovno monetarno krizo.

Žal ne vemo, kateri del otvoritvenega govora ministra **Mirka Bandlja** na 48. Gorenjskem sejmu je bil takšne vsebine, da sta dva **Janeza**, oba uveljavljena fotoreporterja, postala tako zaskrbljena. /Z leve: **Janez Pipan**, dolgoletni Škofjelčan in novopečeni Jeseničan, lastnik Agencije Internet; **Janez Kuhar**, doma v Cerkljah, dopisnik dnevnika Večer. Oba Janeza sta tudi redna sodelavca Gorenjskega glasa. V ozadju: **Majda Lovrenčič**, odgovorna urednica televizije Loka TV/

...in skupaj s številnimi sončnimi kolektorji pokrila vse energetske potrebe koč na Kredarici.

Na Gorenjskem sejmu premierna predstavitev:

- novega pooblaščenega zastopnika AVTOMOTIV Rado d.o.o.
- nove prodajno servisne mreže.

V akciji SUBARU SUPREME vam predstavljamo celoten program vozil SUBARU in izredne sejemске ugodnosti, s poudarkom na izjemno uspešnem novem modelu SUBARU FORESTER.

AVTOMOTIV Rado d.o.o.
Generalni zastopnik in distributer za Slovenijo
Jana Husa 1a, 1000 Ljubljana,
tel.: 061 18 42 900, 18 42 901, fax: 18 42 990

KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA LIST

LIST, d.o.o., KRANJ
Ul. Lojzeta Hrovata 4/c, 4000 KRANJ - PLANINA
Telefon/fax: 064/331-335

- V ZALOGI IMAMO VELIKO IZBIRO ZVEZKOV IN MAP Z MOTIVI: LEONARDO DI CAPRIO, KELLY FAMILY, CITA, BACKSTREET BOYS, ORIANA IN KATARINA, KOŠARKARJI, MOTORISTI ITD.
- OB NAKUPU ŠOLSkih POTREBŠČIN NUDIMO MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČILA.
- PRI NAKUPU ZVEZKOV V AVGUSTU VAM OVITKE PODARIMO.
- ZA VSAKEGA KUPCA UČBENIKOV ALI DELOVNIH ZVEZKOV IN ŠOLSkih POTREBŠČIN SMO PRIPRAVILI POSEBNO DARILO.

SMO KNJIGARNA Z DUŠO, ZNANJEM IN PRIJAZNOSTJO. USPEH MERIMO S ŠTEVILOM ZADOVOLJNIH STRANK.

List

URŠKA

Vse kot plišava žaba
V Kranju, Škofji Loki
Redovljici in
na Jesenicah
Vpisuje začetnike in
dobre plesalce

☎ 064/415-000

**NEOSTIK -
LEPILA ZA ŠOLO,
DOM IN PISARNO**

BELINKA KEMOSTIK
Molkova pot 10, Makino
1241 Kranj
Slovenija

NEOSTIK DRŽI.

Tel.: h.c. /061/ 831 924, Prodaja: /061/ 832 713, Fax: /061/ 831 391

TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
DOM TRADE ŽABNICA
d.o.o.
4209 ŽABNICA 68 tel/fax: (064) 312-266 ; 311-545

**SEJEMSKI POPUST
12. - 25. 8.**

15 % SANACIJSKI DIMNIK
SCHIEDEL DREHFIX

10 % BOBROVEC, KRIŽEVCI

5 % KERAMIČNE PLOŠČICE
KERAMIX, SCHIEDEL DIMNIKI

3 % OSTALI ARTIKLI
PRI NAKUPU NAD 10.000 SIT

**STREŠNIK BRAMAC
PO STARI CENI DO 25. 8.**

**INFORMACIJE V TRGOVINI
ali po tel.: 311-545, 312-266**

Pri nakupu novega avtomobila Citroën AX ali SAXO boste dobili še brezplačno kasko zavarovanje Zavarovalnice Maribor.

avto s smetano

Avto boste dobili pri Vašem najbližjem prodajalcu Citroënov, za smetano pa bo poskrbela Zavarovalnica Maribor.

Tako bo Vaš novi avto lahko vedno kot nov.

CITROËN

Citroën priporoča TOTAL

Avto, ki vam zleze pod kožo

www.citroen.si

V
**"ŽIVILA" POHITITE,
VSE ZA ŠOLO
BRŽ KUPITE !!!**

Ob nakupu šolskih potrebščin dobite pri blagajni kuponček z nagradnimi vprašanji.

še do 7.9.1998

ŽIVILA KRANJ
trgovina in gostinstvo, d.o.o.

**1. nagrada
GORSKO KOLO**
**2. nagrada
ROLERJI**
**3. nagrada
10 IZLETOV
V GARDALAND**
in še vrsta drugih
nagrad

Kreativni kuponček Kranj

SUZUKI EXCLUSIVE

Gorenjski sejem
Izredna priložnost

SUZUKI Odar SUZUKI Odar d.o.o., Jana Husa 1a, tel. 061/18-42-801, fax 061/18-42-890

PREMIERNA PREDSTAVITEV NOVIH MODELOV

VELIKI SEJEMSKI POPUSTI
OBČUTNO NIŽJE OBRESTI ZA KREDITE
DOSTOPNI KREDITI ZA KMETE IN OBRTNIKE
ZELO UGODEN LEASING
TESTNA VOZILA-PREIZKUSI IN ODPELJI

GRAND
VITARA

WAGON R+

IZLETNIŠKI KOTIČEK GORENJSKEGA GLASA IN RADIA TRŽIČ GORENJSKI GLAS

TURISTIČNO DRUŠTVO PREDDVOR
organizira 23. 8. 1998 že 10. tradi-
cionalni družinski pohod na Sv. Jakoba
nad Preddvorom.
VABLJENI!

STROJ
Franc Stroj, s.p.
Dvorska vas 31c
4275 Begunje na
Gorenjskem, Slovenija
telefon/fax + 386 064 733 070
mobilni 0609/631 619, 610 905

jih lahko vidite iz zraka. To vam omogoča
FRANCI STROJ iz Dvorske vasi, ki vas bo
v višave popeljal kar s svojim helikopter-
jem. Helikopter je možno najeti kadarkoli.
10 minut poleta stane za dve osebi
10.000 SIT, če pa traja vožnja več kot
eno uro in je več oseb, pa boste za vožnjo
odšteli 40.000 SIT.
Relacija je po vaši želji in za naročila po-
kličite 733 070, 734 000. Pilot vozi že
več let in ima za sabo že 2500 ur letenja.

Tokrat vam predstavljamo izlet čisto na
poseben način. Tisti, ki radi občudujete
naše planine in svet pod njimi, pa se iz
različnih vzrokov ne morete podati nanje,

Prejšnji teden smo vas povabili v sotesko
Vintgar. Če kdo ne ve, kako v njej izgle-
da, vam danes pokažemo še na sliki. Za
informacije o obisku so vam na voljo v
Turističnem društvu Gorje, tel. 725 266.

Strela ne udari vedno v strelovod.

zaščita naprave, KOOP,
art. 1713.0601.5,
brez antenskega adapterja, rjave barve

zaščita naprave, KOOP,
art. 1712.0601.2,
z antenskim adapterjem,
rjave barve

Majhne naprave, ki lahko rešijo veliko: HI-FI in video naprave, osebne računalnike, televizorje...

MERKUR
Elektro center
Koroška cesta 53 c, Kranj
Ponudba velja od 17. do 29. avgusta za izdelke v zalogi

PRODAJNI PROGRAM:
inštalacijski material - inštalacijski vodniki - inštalacijske smarice - vodniki in pripor - vtičniki in spojke - sklovi - izolacijski
material - varovalni elementi - transformatorji - merilne naprave - krmilne in signalne naprave - elementi elektronike - me-
rični instrumenti - orodja za električarje - razsvetljava - žarnice - stikala in vtičnice - domofoni - telefonski aparati in tele-
fonski pribor - telefonske centrale - antene in pripor - razdelilci in zaščita - časovni releji - agregati - elektromotorji

JEDILNO OLJE V SPREJU KALORIJE POD NADZOROM

Nadzor nad kalorijami in porabljenost količino olja še nikoli ni bil tako preprost.
Sončnično in olivno olje FRYLIGHT v spreju je zanesljiva pomoč pri hujšanju in pripravljanju zdrave
prehrane, saj **EN BRIZG VSEBUJE LE 1 KALORIJO.**

V kuharskih knjigah pogosto piše: "Rahlo naolji ponev ali pekač..." ali: "Naolji solato..., zrezek, ribe ali krompir...".
vendar vsi preradi pozabljamo, da žlica jedilnega olja vse-
buje 120 kalorij, kar pomeni, da je skupno število vseh
porabljenih kalorij zelo veliko. Če za pripravo jedi, npr.
omleti, palačink, peko mesa na žaru ali v pečici, uporabi-
jamo sprej FRYLIGHT, **bo zadostovalo le 5 pri-
tiskov, kar znaša samo 5 kalorij.**

250-mililitrski sprej
FRYLIGHT - NADOMESTI DO 7 LITROV OLJA!

- Ne vsebuje holesterola!
 - En brizg le 1 kalorija!
 - Če bomo za posamezno jed le 4-krat pritisnili na sprej,
ga bomo lahko uporabili 300-krat.
 - Čisto-prirodno-varčno!
 - Preprečuje prijemanje hrane!
- Sprej **FRYLIGHT** sončnično olje **990 SIT** in poština.
Sprej **FRYLIGHT** sončnično olje s česnom **1.490 SIT** in
poština.
Sprej **FRYLIGHT** olivno olje **1.490 SIT** in poština.
Komplet sprejev **FRYLIGHT** sončničnega in olivnega olja
2.280 SIT in poština.
Komplet vseh 3 sprejev **FRYLIGHT** **3.480 SIT** in poština.

NAROČILA
in informacije po telefonu. **061/15 24 150**

ecogea
d.o.o. cesta v hrib 13, Ljubljana

**TURISTIČNO
DRUŠTVO
PREDDVOR**
organizira 23.8.98
že 10. tradicionalni
družinski pohod na
Sv. Jakoba nad
Preddvorom.
VABLJENI!

MARINŠEK
Naklo na Gorenjskem
SLOVENIJA
Tel.: 064/472-220

GOSTILNA
domače pivo • malice • jedi po
naročilu • sveže pečeni jagjenčki
in odojki • pizze

DISKONT
akcijska prodaja piva MARINSEK

Televizija ni edina stvar, ki jo upravljamo z daljincem.

senzor za slikalo,
GORENJE SERVIS,
SZU 3Z, podometna montaža

Senzorско stikalo lahko upravljate na daljavo. Z njim regulirate svetlobo in celo simulirate prisotnost.

MERKUR
Elektro center
Koroška cesta 53 c, Kranj
Ponudba velja od 17. do 29. avgusta za izdelke v zalogi

PRODAJNI PROGRAM:
inštalacijski material - inštalacijski vodniki - inštalacijske smarice - vodniki in pripor - vtičniki in spojke - sklovi - izolacijski
material - varovalni elementi - transformatorji - merilne naprave - krmilne in signalne naprave - elementi elektronike - me-
rični instrumenti - orodja za električarje - razsvetljava - žarnice - stikala in vtičnice - domofoni - telefonski aparati in tele-
fonski pribor - telefonske centrale - antene in pripor - razdelilci in zaščita - časovni releji - agregati - elektromotorji

Sejem tudi na razstavnem prostoru Gorenjskega glasa

Skupaj nam prav zares ni dolgčas

Dvakrat na teden Gorenjski glas, vsak drugi dan Sejemski Uspeh Gorenjskega glasa, vsak dan pa se nekaj dogaja tudi na razstavnem prostoru Gorenjskega glasa na sejmu.

Kranj, 20. avgusta - V Gorenjskem glasu v zadnjih, na Gorenjskem najbolj živahnih dneh, saj je v Kranju že od minulega petka naprej največja trgovina z večerno zabavo, karbimo, da smo zares še veliko več kot samo časopis. Na našem razstavnem prostoru na Gorenjskem sejmu imamo namreč ob številnih obiskih, ko nihče ne odide brez darila, največkrat še

sami "sejem" v malem. Pravilo našega nastopa z razstavnim prostorom ob vhodu na sejem (v večnamensko dvorano) je, da se vedno nekaj dogaja. In čisto zares se vsak trenutek kaj dogaja.

Najbolj veselo pa je seveda, ko so na našem razstavnem prostoru različni gostje. Doslej se jih je zvrstilo že kar precej.

Že na začetku sejma se je predstavil ansambel - Blegoš. Fantje s pevko so še enkrat potrdili, da smo skupaj z njimi "da se reče", kjerkoli je Gorenjski glas več kot časopis in so oni z nami.

Navdušila sta tudi Matjaž Slabe in Tomo Demšar, ki ju prav ta mesec predstavljamo kot Glasbenika meseca pod naslovom Duo Pino & Tom.

Prišel je tudi Danny. Če ste ga zamudili, vam obljublamo, da bomo z njim še kdaj skupaj.

Za kapljico je poskrbela KZ Krško, za polko pa harmonikarja Besniške Voščenke.

Podjetje Hribar & Otroci nam je na sejem pripeljalo ta velikega medveda, ki je še vedno z nami na sejmu. Z njimi pa smo organizirali tudi Viteško igro v pikadu.

Vodja Alpskega kvinteta Jože Antonič s pevko Ireno Vidic in napovedovalcem Janezom Dolinarjem so bili tudi z nami in z vami. Pripravil Andrej Žalar

Trio Storžič je na našem razstavnem prostoru naredil takšen žur, da je celoten prostor v trenutku postal premajhen.

V nedeljo na Sv. Andreju
Naj živi vesela družba
Od 11. ure naprej bo to nedeljo, 23. avgusta, na Sv. Andreju nad Škofjo Loko že petič zapored veselo pri Ivanu Ruparju.

Sv. Andrej nad Škofjo Loko, 20. avgusta - Peto srečanje pod naslovom Naj živi vesela družba na Sv. Andreju nad Škofjo Loko pri Ivanu Ruparju z napovedanimi ansambli obeta, da bo tudi tokrat zares veselo. Takoj po dopoldanski maši se bo naprej s svojo novo kaseto in skladbami za ples predstavil ansambel Blegoš. Za njim pa bodo potem nastopali in skrbeli, da si bomo lahko brusili pete ansambli Fantje z vasi, Zarja, Svetlin, Gamsi, Milan Resnik in Mlade frajle. Za vesel konec, navečer pa bodo poskrbeli Gamsi.

Ivan Rupar nam je obljubil, da bo med nastopanjem ansamblov tudi kakšna zanimiva igra. Sicer pa žejen in lačen ne bo nihče, za prijetno srečanje pa bosta skrbeli Saša in Roman.

Če boste na Sv. Andreja nad Škofjo Loko prišli v nedeljo z avtomobilom, se zapeljite do vrha, kjer bo pri cerkvi dovolj prostora. Za red bodo skrbeli gasilci PGD Škofja Loka. Če bo slabo vreme, bo veselo srečanje odpadlo.

Sponzorji letošnjega srečanja so Mesarija Štajnbirt, Orodjarstvo Bergant, Fortuna dom, Adriatic AZA Škofja Loka, Radio Sora in Gorenjski glas.
A. Žalar

Na Gorenjskem sejmu se že drugič predstavlja VISSMANN, d.o.o., katerega sedež se nahaja v Mariboru na Cesti štirinajste divizije. Njihova ponudba obsega kotle za ogrevanje moči do 10.000 kW - oljne, plinske, atmosferske plinske kotle moči od 11 do 88 kW, kondenzacijske kotle moči od 8 do 895 kW, regulacije, ogrevanja, gorilnike in grelnike sanitarne vode. Na sejmu predstavljajo kotle za ogrevanje stanovanj in stanovanjskih hiš. • A. Brun, Foto: T.Dokl

Avgusta izbiramo GORENJKO meseca JULIJA 1998

Očitno vam je Petra bolj všeč

PETRA KRAUS

MAJ ROLC

Že peto zaporedno leto na Gorenjskem redno vsak mesec, s tedenskimi glasovanji, poteka NAJ-NAJ-NAJ akcija popularnosti pod naslovom "GORENJKA/GORENJEK MESECA". V njej sodelujete bralke in bralci Gorenjskega glasa, poslušalke in poslušalci vseh štirih gorenjskih radijskih hiš ter gledalke in gledalci dveh televizij: gorenjske kableske TELE-TV Kranj in televizije ATM Kranjska Gora.

Od prvega avgustovskega petka lahko sodelujete v izboru Gorenjka/Gorenjke, pravzaprav samo GORENJKE meseca JULIJA 1998. Splošni glasovalni napotki: glasujete lahko vsak petek neposredno v štirih radijskih kontaktnih oddajah: že zjutraj med osmo in pol deveto uro na Radiu KRANJ z moderatorko Lili KALAN; ob devetih na Radiu TRIGLAV Jesenice z moderatorjem Petjem KOGOVSKOM; vsak petek popoldan na Radiu TRŽIČ z moderatorko Andrejo MEGLIČ in na Radiu SORA v oddaji, ki jo vodita Bojana PIVK ali Jože BRUS. Občasno kdo od naštetih priljubljenih radijskih moderatorjev in moderatorjev in terminu za petkovo glasovanje nima turnusa in zato Vaše glasove v naštetih štirih radijskih kontaktnih oddajah sprejema tudi kdo drug izmed gorenjskih radijskih oddajcev. V vsakem primeru bo Vaš glas skrbno zabeležen na glasovnici in bo prispeval h končnemu rezultatu. Televizijska glasovanja: vsak petek zvečer na gorenjski televiziji TELE-TV Kranj, ko v oddaji Odprti ekran ob 20.10 uri Vaše glasove sprejema priljubljeni voditelj oddaje Sladžan UMJENOVIC; v programu kranjskogorsko-jesenjske televizije ATM KRANJSKA GORA glasujete v kontaktni oddaji vsak torek ob 18.20 uri, oddajo vodita Leona in Marsel GOMBOC.

Najbolj enostavno glasovanje, saj je možno kadarkoli v posameznem glasovalnem mesecu, pa je s pošto dopisnico. Na dopisnico vpišete enega od obeh predlogov za GORENJKO/GORENJKA MESECA in dopisnico pošljete na naš naslov: GORENJSKI GLAS, p. p. 124, 4 001 Kranj. Če boste vašo glasovnico oddali v pisarnah gorenjskih turističnih društev in agencij, s katerimi odlično sodeluje Gorenjski glas, niti ne potrebujete poštne znamke. Naši sodelavci so: turistična družva Bled, Bohinj, Dobje-Mojstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka in Tržič; Turistična agencija Meridian s poslovalnicama na Jesenicah in v Lescah, ter v TA Veronika Kamnik. Avgustovsko glasovanje traja do vključno ponedeljka, 31. avgusta.

Za izbor GORENJKE meseca JULIJA 1998 se danes začena tretji glasovalni krog. Izmed Gorenjk in Gorenjcev, ki so prejšnji mesec posebej opozorili nase, sta predlagani dve, ki sta bili izbrani za najlepši v dveh gorenjskih lepnotnih tekmovanjih:

1/ PETRA KRAUS, Kranjčanka, srednješolka, letošnja "Najlepša Slovenka", ki bo v Moskvi zastopala Gorenjsko in Slovenijo na lepnotnem tekmovanju za Miss Evrope

2/ MAJA ROLC, Jeseničanka, gimnazijka, letošnja "Miss Gorenjske", ki bo zastopala gorenjsko žensko lepoto v polfinalu /in zatem morda tudi v finalu/ za Miss Slovenije v okviru 48. izbora "Miss World"

V drugem glasovalnem krogu smo prejeli 156 glasovnic v glasovanju za GORENJKO meseca JULIJA 1998 (v prvem krogu pa skupaj 94). Za PETRO KRAUS je prispelo še 109 glasovnic (v prvem krogu 57) in za MAJO ROLC še 47 (v prvem tednu 37). Drugi vmesni rezultat: PETRI KRAUS se doslej namenili 166 glasov, MAJI ROLC pa 84 glasov. Ste bo zgodilo, da bo že drugi mesec zapored GORENJKI MESECA ime PETRA? O tem boste odločili izključno z Vašimi glasovnicami!

Izmed prejetih glasovnic v drugem avgustovskem glasovalnem krogu smo jih deset tudi ta teden izžrebali.

Pet vrednostnih pisem po tisoč dolarjev prejmejo: 1. Petra Grucar, Janeza Puharja 1, Kranj; 2. Maja Ropret, Gradnikova 103, Radovljica; 3. Terezija Potočnik, Koprivnik 30, Sovodnj; 4. Jožica Premuš, Draga 13a, Škofja Loka in 5. Domen Dolenc, Cankarjeva 1a, Jesenice. Pet reklamnih Glasovih trakov, nadvse primernih za planinske izlete, igranje tenisa in drugo rekreacijo, izdelanih v obratovalnici BOLERO OBLAK, d.o.o. Kranj, pa prejmejo: 1. Vinko Čarman, Draga 13, Škofja Loka; 2. Andrej Resman, Zg. Otok 10, Radovljica; 3. Zvonko Kramer, Ul. Moše Pijade 8, Maribor; 4. Nina Likozar, Jezerska c. 84a, Kranj in 5. Primož Meglič, Žiganja vas 14a, Krize.

OD TORKA DO PETKA

bo dežurni novinar

Renata Škrjanc

telefon: 064/223-111
mobitel: 0609/643-014

VI
pokličite, sporočite, predlagajte...
MI
bomo pisali

G.G.

O prvi šolski uri birokracije

Tisto, kar je v Gorenjskem glasu pisalo o težavah, da dijaki in študentje dobimo kakšno priložnostno delo, je še kako res. Dejansko je do dela še bolj težko priti, kot je bilo napisano.

In če do dela še nekako prideš, to še ne pomeni, da prideš tudi do plačila. Včlanil sem se v študentski servis, kar mi je uspelo že v drugem poskusu; človek mojih rosnih let pač matične in davčne številke nima ves čas s seboj. Nakar sledi napotnica, pa potrdilo delodajalca in obljuba servisa, da hranilno knjižico, katere pač nimam, dobim po pošti.

Sistem deluje: pošta mi je poslala obrazec številka 114, naj pridem po knjižico. Ampak, kar piše tudi na obrazcu, brez osebne dokumenta - potnega lista ali osebne izkaznice, to ne gre. Dijška izkaznica, s katero sem se včlanil v študentski servis, poštni službenki pač ne zadošča. Čeprav gre za mojo hranilno knjižico in za moj denar.

Srečnega konca te zgodbe še ni. Zdaj se grem slikat za osebni dokument. Kot je pisalo v Gorenjskem glasu, vsaka slika ni dobra in bo verjetno vajo treba ponoviti. Potem grem na občino, ups, na upravno enoto, čakati v času uradnih ur. Izdaja potnega lista ali osebne traja menda vsaj en teden.

Doma mi 'ta stari' pravijo, da je to moje srečanje z birokracijo šele začetek. Da bo takih pošiljanj od vrat do vrat, kjer bomo ostal z dolgim nosom, vse več. Da sem itak šele v prvem letniku in da sem še vajenec, kar se spoznavanja uradnikov tiče.

LE TEHNIKA
Vse za telefon
Kranj, Šuceva 27
tel.: 064/242121
fax: 064/242122
AKCIJSKE CENE
na GORENJSKEM SEJMU

SAMSUNG
SGH 250
- GSM aparati in pribor, polnilci...
- telefonski aparati
- centrale, številci
- prenapetostne zaščite, zvonci...
- telefoni že od 2.990,00 SIT

GBD
Gorenjska borzno posredniška družba d.d.
ŽELITE KUPITI ALI PRODATI DELNICE?
NISTE ZADOVOLJNI Z OBRESTMI V BANKAH?
BI RADI OPLEMENITILI VAŠE PRIHRANKE?
Obiščete nas lahko vsak delovnik od 7. do 19. ure.
NAREDITE KORAK Z NAMI - korak naprej
Koroška 33, Kranj
tel.: 064/380 100, fax: 064/380 10 12

Avtocenter Vrtač
Visoko 77a, pri Kranju fax: 064 431 019
PRODAJA: ☎ 064 438 01 11, 438 01 12
SERVIS: ☎ 064 438 01 22
REZERVNI DELI: ☎ 064 438 01 40
POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL VOLKSWAGEN
• SERVIS VOZIL AUDI • ORIGINALNI REZERVNI DELI

Majhna pozornost - veliko presenečenje
- spomnite se vaših najbližnjih, znancev ali poslovnih partnerjev
- ob obletnicah, jubilejih ali pa kar tako
- pošljite jim telegram z luskuznim dodatkom
- pokličite na tel.: 96 in ostalo bomo mi uredili za vas
- pričakujemo vas
Vaša Pošta
www.posta.si

JAKA POKORA

Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije
VREMENSKA NAPOVED za GORENJSKO

Danes, v petek, bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, popoldne so možne posamezne plohe. Jutri, v soboto, bo sprva še delno jasno, čez dan se bo pooblačilo. Popoldne se bodo že pojavljale manjše padavine, ki se bodo v noči na nedeljo nekoliko okrepile. V nedeljo čez dan se bo razjasnilo. Nekoliko hladneje bo.

DAN	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
VREME			
T min / T max	13 / 23	14 / 24	10 / 21

RADIO KRANJ 97.3 FM STEREO
RDEČA NIT DOPOLDNEVA: ODKRIVAMO GORENJSKO - BOHINJ
RADIO KRANJ 97.3 FM STEREO

ZDRUŽENJE SLOVENSKE KAKOVOSTI - SQ ZA GORENJSKO
Stara cesta 25, 4000 Kranj
objavlja

RAZPIS
za pridobitev in pravico uporabe nadstandardnega znaka SQ, to je prvega slovenskega znaka za razpoznavnost slovenske izviranosti in odličnosti

SLOVENSKI PROIZVOD
SLOVENIAN QUALITY
SLOVENSKA KAKOVOST
SLOVENSKI IZDELEK / SLOVENIAN PRODUCT

Z vašim sodelovanjem v tem projektu želimo spodbujati kakovost in odličnost slovenskega blaga in storitev.
Pogoji razpisa za pridobitev in pravico uporabe znaka SQ za proizvode in storitve so naslednji:

- proizvod ali storitev mora vsebovati več kot 50% slovenskega vrednostnega vložka,
- proizvod ali storitev mora ustrezati predpisanim standardom oz. mora biti usklajen z zahtevami domačega in tujega trga.
- kandidati morajo upoštevati tudi pozitivne elemente varnosti, ekologije, zdravja, funkcionalnosti, estetike, inovativnosti.

Podrobnejši podatki za pridobitev in pravico uporabe znaka SQ so vključeni v Pravilniku o ocenjevanju in podeljevanju znakov SQ, ki so na razpolago na Združenju SQ - strokovna komisija za ocenjevanje in podelitev znakov SQ, Stara cesta 25, 4000 Kranj, telefon: 064/221-634, fax: 064/222-696.

Prijave za razpis se sprejemajo do 26. 8. 1998 in v kolikor bodo ustrezale pogojem razpisa bodo predstavljene na 8. strokovni specializirani razstavi SLOVENSKI PROIZVOD - SLOVENSKA KAKOVOST v Kranju od 1. do 4. septembra 1998.

Pridružite se 722 nosilcem znakov SQ iz 287 slovensko razpoznavnih proizvodnih in storitvenih podjetij!